Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

205

Vragen van het lid **Ceder** (ChristenUnie) aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht «Nieuwe islamitische school vindt opmerkelijke manier om leerlingen te werven: ze krijgen een fatbike of laptop»* (ingezonden 10 september 2026).

Antwoord van Staatssecretaris **Tielen** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 1 oktober 2026).

Vraag 1
Hoe luidt uw reactie op het bericht «Nieuwe islamitische school vindt opmerkelijke manier om leerlingen te werven: ze krijgen een fatbike of laptop»?[1]

Antwoord 1
Ik ben bekend met het bericht. Ik vind het van belang dat leerlingen op elke school goed onderwijs krijgen. Bestuurders zijn daar verantwoordelijk voor. De Inspectie van het Onderwijs (hierna: de inspectie) houdt toezicht. De keuze voor een school moet voor leerlingen en ouders gebaseerd kunnen worden op visie, kwaliteit en inhoudelijke aspecten.
Er moet wel onderscheid worden gemaakt tussen berichtgeving en dat wat feitelijk plaatsvindt. Of de situatie in Gouda binnen de wettelijke kaders past, hangt af van de wijze van financiering van de cadeaus: publiek geld is niet bedoeld voor dergelijke zaken. De inspectie beschouwt dit bericht als signaal en zal dit onderzoeken.

Vraag 2
Hoe beoordeelt u de gang van zaken rond het verkrijgen van een schoolgebouw voor de betreffende school? Hoe verhoudt deze gang van zaken zich tot de Wet Meer ruimte voor nieuwe scholen, de evaluatie van de wet[2] en uw recente brief over herziening van onder andere de regels rond het stichten van nieuwe scholen?[3] In hoeverre signaleert u knelpunten die (nog) niet worden aangepakt?

---

[1] AD, 28 augustus 2026, Nieuwe islamitische school vindt opmerkelijke manier om leerlingen te werven: ze krijgen een fatbike of laptop (https://www.ad.nl/binnenland/nieuwe-islamitische-school-vindt-opmerkelijke-manier-om-leerlingen-te-werven-ze-krijgen-een-fatbike-of-laptop~adce5a91/)
[2] Bijlage 2026D07707 bij Kamerstuk 31 293, nr. 869
[3] Kamerstuk 35 050, nr. 64

ah-tk-20262027-205
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

Antwoord 2
In de Wet op het primair onderwijs en de Wet voortgezet onderwijs 2020 staan de voorwaarden waaraan nieuwe scholen moeten voldoen om bekostiging te krijgen. Vervolgens is de gemeente verantwoordelijk de nieuwe school te huisvesten. Dat zijn twee aparte trajecten. Uit de evaluatie is gebleken dat de termijn waarop een gemeente moet voorzien in de huisvesting bij een nieuwe school vaak als krap wordt ervaren. Dit kan betekenen dat een nieuwe school aanvankelijk in tijdelijke huisvesting wordt ondergebracht. In het wetsvoorstel Praktische verbetering stichtingsprocedure staan voorstellen om gemeenten meer tijd te geven voor het huisvesten van nieuwe scholen.

Vraag 3
Klopt het dat een nieuwe school voor voortgezet onderwijs al bekostiging kan ontvangen voordat definitief in passende huisvesting is voorzien? Welke voorwaarden gelden daarbij? Bent u het eens dat huisvesting dat voldoet aan geldende wet- en regelgeving geregeld zou moeten zijn voordat een school daadwerkelijk bekostiging ontvangt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3
Een school heeft, zolang er nog geen huisvesting is, enkel een aanspraak op bekostiging, maar ontvangt nog geen (daadwerkelijke) bekostiging. Dat betekent dat de gemeente in huisvesting moet voorzien waar op rechtmatige en veilige wijze onderwijs kan worden verzorgd. De gemeente kan in bijzondere situaties om een jaar uitstel vragen.

Vraag 4
Welke wettelijke eisen gelden voor de huisvesting van een bekostigde school voor voortgezet onderwijs in een gebouw dat tevens door een religieuze instelling wordt gebruikt? Hoe wordt in zulke gevallen gewaarborgd dat publieke middelen uitsluitend ten goede komen aan het onderwijs en niet, direct of indirect, aan andere activiteiten van de instelling? Acht u de bestaande waarborgen hiervoor voldoende?

Antwoord 4
De gemeente moet zorgen dat de huisvesting van een school voor voortgezet onderwijs voldoet aan de wettelijke eisen op het gebied van onder meer veiligheid, gezondheid en bruikbaarheid. Deze eisen gelden ook wanneer het gebouw ook wordt gebruikt voor religieuze doeleinden. Geld voor onderwijs mag alleen onder specifieke omstandigheden in de huisvesting worden gestoken. Het mag niet besteed worden aan andere activiteiten van bijvoorbeeld de religieuze instelling. De school dient publieke middelen rechtmatig te besteden en hierover verantwoording af te leggen. De inspectie houdt hierop toezicht.

Vraag 5
Welke financiële verplichtingen heeft een gemeente wanneer een nieuwe school voor voortgezet onderwijs zelf huisvesting heeft geregeld? In hoeverre is de gemeente gehouden de gedeclareerde kosten daarvan te vergoeden, en welke ruimte heeft zij om de vergoeding te beperken tot de kosten van een adequate onderwijsvoorziening, bijvoorbeeld conform de normbedragen onderwijshuisvesting van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)?

Antwoord 5
De gemeente dient – in lijn met haar wettelijke verplichtingen – te voorzien in huisvesting, maar is niet gehouden om kosten te vergoeden die voortvloeien uit huisvesting die door het bevoegd gezag zelf is geregeld.

Vraag 6
Heeft u contact gehad met de gemeente en/of de initiatiefnemers van de school over deze kwestie? Wat is hiervan de uitkomst?

Antwoord 6
Nee. De verantwoordelijkheid voor de huisvesting van de school ligt bij de gemeente.

Vraag 7
Vindt u het ook onwenselijk dat leerlingen een gratis fatbike of laptop krijgen als ze overstappen van een andere school?

Antwoord 7
Het is scholen op grond van de WVO2020 niet toegestaan om vanuit de bekostiging hun leerlingen te voorzien van een fatbike. Het verstrekken van een laptop kan toegestaan zijn, mits deze wordt gebruikt om onderwijs te volgen.
Of de situatie in Gouda binnen de wettelijke kaders past, hangt af van de wijze van financiering van de cadeaus. De inspectie beschouwt dit bericht als signaal en zal dit onderzoeken.
Ik vind het onwenselijk dat leerlingen met cadeaus, zoals een fatbike of laptop, worden geworven. Het is van belang dat kinderen en hun ouders een schoolkeuze kunnen maken op basis van de kwaliteit, het onderwijsaanbod en visie van de school.

Vraag 8
Worden deze fatbikes of laptops betaald uit het lumpsum? Zo nee, hoe worden deze dan betaald?

Antwoord 8
Op dit moment is nog niet vastgesteld dat er fatbikes of laptops worden vergeven noch uit welke middelen dit zou worden betaald. Dit wordt nader onderzocht door de inspectie.

Vraag 9
Hoe verhoudt de actie om gratis laptops of fatbikes weg te geven om leerlingen te werven zich tot geldende wet- en regelgeving? Welke handvatten heeft de Inspectie van het Onderwijs om hier tegen op te treden? Mocht het niet verboden zijn, bent u bereid om het te verbieden, net zoals er al een verbod bestaat op het geven van een beloning voor het verkrijgen van een ouderverklaring?

Antwoord 9
Voor het antwoord op uw eerste vraag verwijs ik naar het antwoord op vraag 7. De inspectie houdt toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving en kan, in geval van onrechtmatig bestede bekostiging, terugvorderen. Ik zie op dit moment geen aanleiding om een afzonderlijk verbod in te voeren.